

TEORIA ȘI PRACTICA TAXEI PE VALOAREA ADĂUGATĂ ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE

MIHAIL MANOLI

Catedra „Contabilitate și audit” Academia de Studii Economice a Moldovei
Chișinău, Republica Moldova
mmanoli2002@yahoo.com

NATALIA ZLATINA

Catedra „Contabilitate și audit” Academia de Studii Economice a Moldovei
Chișinău, Republica Moldova
nzlatina@yahoo.com

Abstract. In this article the authors convey that the signing and ratifying of the Association Agreement between the European Union and the Republic of Moldova commits our country to economic, judicial and financial reforms to converge its policies and legislation to those of the European Union. One of the important areas of the mentioned reforms refers to indirect taxation; specifically VAT. Since VAT proves to be an efficient tool for revenue collection; its performance, therefore, has a direct impact on fiscal mobilization, macroeconomic stability, and development. Theory and practice indicate that in order for VAT to be efficient, it must be consumption-typed, broad-based, and applied through to the retail stage. Despite certain inherent problems in administration, the VAT is empirically found to be a buoyant tax. Multiple rate structure is inherently complex, but yet, many argue for it on both efficiency and equity grounds. In practice, however, a multiple rate structure poses a great challenge to the tax compliance and administration.

Key words: Association Agreement (The Moldova–European Union Association Agreement), VAT harmonization, taxes, tax administration, VAT rates.

Introducere. La 1 iunie 2016 a intrat în vigoare Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, care impune Republicii Moldova găsirea de noi căi pentru eficientizarea activității economico-financiare și presupune adoptarea corespunzătoare a sistemului financiar, a instrumentelor și organelor financiare, a tehnicilor și metodelor de lucru, precum și a reglementărilor cu caracter financiar și fiscal. Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte a fost semnat la 27 iunie 2014 la Bruxelles, ratificat de Parlamentul Republicii Moldova pe 2 iulie 2014 și la 13 noiembrie 2014 ratificat de Parlamentul European.

Datorită acestui fapt fiecare parte recunoaște importanța apropierei treptate a legislației existente și viitoare a Republicii Moldova de acquis-ul Uniunii Europene. Prevederile articolului 24 din Acordul de Asociere stipulează că Republica Moldova va depune eforturi în sensul instituirii unei economii de piață funcționale și al apropierei treptate a politicilor sale de cele ale UE, în conformitate cu principiile directoare ale unor politici fiscale și macroeconomice solide.⁵²

Armonizarea taxei pe valoarea adăugată - principalul impozit indirect în spațiul comunitar.

Crearea unei economii de piață funcționale și stimularea sectorului corporativ presupune elaborarea de către Republica Moldova a unui set efectiv de reguli și practici în domeniile

⁵² Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Republica Moldova, 2014, Jurnalul Oficial al UE L 260/4

guvernării corporative, contabilității, auditului și nu în ultimul rând în domeniul sistemului fiscal. Referitor la armonizarea ultimului obiectiv cu Directivele UE, Republica Moldova urmează să îmbunătățească administrarea fiscală în vederea stimulării creșterii economice, dezvoltării relațiilor comerciale, investițiilor și concurenței loiale. În acest context trebuie consolidată capacitatea colectării impozitelor, combaterea eficientă a evaziunilor fiscale și a perfecționării procedurilor de rambursare a taxei pe valoare adăugată.

Pentru apropierea de standardele Uniunii Europene în domeniul administrației fiscale, Republica Moldova va trebui să-și armonizeze, timp de doi-șapte ani⁵³, legislația în conformitate cu prevederile a șapte directive ale Comisiei Europene, care se referă la: sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, cotele și baza de impozitare, scutirile și deducerile; impozitarea produselor energetice și a electricității; impozitarea pe venitul din vânzări etc.

Taxa pe valoarea adăugată (TVA) este un impozit indirect suportat de consumatorul final al bunului/serviciului respectiv, încasat în cascadă de fiecare agent economic care participă la ciclul economic al realizării unui produs sau prestării unui serviciu care se cuprinde în sfera de impozitare. După exercitarea dreptului de deducere, agenții economici impozabili, care au participat la ciclul economic, virează soldul TVA spre plată la bugetul de stat. Este de menționat că acest impozit indirect relativ nou pe plan mondial ca o formă de impozit pe consum, a fost utilizat pentru prima dată în Franța, în 1954 de către un grup de economiști condus de Maurice Laure, director al autorității fiscale a Franței, iar începând cu anul 1970 taxa pe valoarea adăugată a fost adoptată de toate țările Pieței Comune (Uniunii Europene), înlocuind impozitul pe circulația mărfurilor.

Trebuie să accentuăm că înlocuirea impozitului pe circulația mărfurilor cu taxa pe valoarea adăugată constituie o condiție pentru aderarea la Uniunea Europeană, aplicarea acesteia fiind obligatorie și pentru țările membre ai Organizației Mondiale a Comerțului, care are ca membri circa 150 de țări.

Din punct de vedere al aplicării taxa pe valoarea adăugată, numită și impozit asupra consumului cu caracter general, se calculează asupra operațiilor privind transferul de bunuri și prestărilor de servicii cu plată și numai în țara în care produsul se produce și/sau se consumă. În acest sens, valoarea adăugată reprezintă diferența dintre încasările obținute din vânzarea bunurilor, prestarea serviciilor sau executarea lucrărilor și plăților efectuate pentru bunuri și servicii aferente aceleiași faze a circuitului economic.

Sistemul de funcționare al TVA are la bază un principiu fundamental care constă în faptul că din taxa facturată pentru bunurile livrate și serviciile prestate se scade taxa aferentă bunurilor sau serviciilor achiziționate sau executate în unități proprii destinate realizării de operații impozabile.

Pentru Republica Moldova aplicarea taxei pe valoarea adăugată începe cu anul 1992 având la bază principiul destinație. Trebuie să luăm în considerare că, în perioada marcată de accentuare a integrării internaționale și prin mobilitatea factorilor de producție, utilizarea taxei pe valoarea adăugată are multe avantaje, și anume:

- ✓ este mai puțin supusă fenomenelor legate de concurență fiscală între state, cum ar fi impozitele pe venit și pe capital;
- ✓ are același impact asupra prețului produselor importate pe piața internă spre deosebire de taxele aplicate la factorii de producție utilizați în economia națională;
- ✓ favorizează țările cu potențial turistic ridicat, deoarece acestea sunt percepute la consumul de către rezidenți și nerezidenți.

Evident de accentuat că până la adoptarea Titlului III al Codului fiscal, Republica Moldova ca țară membră a Comunității Statelor Independente (CSI) aplica TVA, în relațiile cu țările

⁵³ Boțan, I., 2014. Prevederile Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. Chișinău: Arc, p.42.

membre a CSI, conform principiului originii mărfii, serviciilor și anume mărfurile, serviciile exportate fiind supuse TVA, iar cele importate fiind scutite de acest impozit. Totodată în relațiile cu majoritatea țărilor se aplica principiul destinației mărfurilor, serviciilor, respectiv importurile se taxau cu TVA, iar exporturile fiind scutite.

Din perspectiva celor menționate se constată că impozitele indirecte se percep la vânzarea unor bunuri și prestări de servicii, import și export etc., printre cele mai importante impozite indirecte fiind taxa pe valoarea adăugată.

Evident, acest lucru poate fi confirmat prin indicatorii prezentați în tabelul 1, respectiv ponderea impozitelor indirecte în veniturile globale ale bugetului public național constituie 40,21%, iar veniturile fiscale circa 46%. În ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată, pentru aceeași perioadă, ponderea acesteia în veniturile globale ale bugetului public național alcătuiește 31,41% și în veniturile fiscale 35,99%, informație ce atestă importanța taxei pe valoarea adăugată în formarea bugetului public național.

Tabelul 1. Ponderea impozitelor indirecte (TVA, accizelor) în veniturile globale și fiscale ale bugetului național public

Nr. cr.	Indicatori	Anul 2014			Anul 2015		
		Suma, lei	Ponderea în, %		Suma, lei	Ponderea în, %	
			venituri globale	venituri fiscale		venituri globale	venituri fiscale
1.	Venituri globale	42446,8			43660,7		
2.	Venituri fiscale, din care:	35630,6			38107,1		
a)	încasări TVA, inclusiv restituirea	12852	30,28	36,07	13714	31,41	35,99
b)	încasări accize, inclusiv restituirea	3428,1	8,07	9,62	3843,9	8,8	10,08
3.	Total impozite indirecte (TVA și accize)	16280,1	38,35	45,69	17577,9	40,21	46,07

Sursa: Raportul privind executarea bugetului public național la situația din 31 decembrie 2015, accesat la 28.10.16 pe www.mf.gov.md.

În situația formării bugetului public național pe baza impozitelor indirecte, primordiale sunt organizarea și ținerea corectă a contabilității taxei pe valoarea adăugată, pe de o parte, dar și stabilirea, promovarea unor politici și administrări fiscale corecte, pe de altă parte.

Experiența și ratele TVA aplicate în țările din Uniunea Europeană

După cum se știe la nivelul Uniunii Europene, există norme armonizate referitoare la TVA, totodată aplicarea normelor poate fi diferită de la o țară la alta. În principiu, plata TVA trebuie efectuată pentru toate bunurile și serviciile procurate, inclusiv în momentul vânzării către consumatorul final și se percepe în fiecare etapă a procesului de producție (achiziția de componente, asamblare, transport etc.). De regulă, pentru entitățile cu sediul în Uniunea Europeană taxa în cauză se aplică la majoritatea vânzărilor și achizițiilor în UE.

Un moment important în aplicarea TVA constă în faptul că exporturile către țări din afara Uniunii Europene nu se taxează, în acest caz, taxa se plătește în țara de import, fiind necesară prezentarea dovezilor cu privire la faptul că bunurile au fost exportate către o țară din afara Uniunii Europene.

Experiența țărilor Europene arată că există o varietate de mărimi privind taxa pe valoarea adăugată, taxele variind considerabil de la o țară la alta. Așa în Uniunea Europeană, cea mai mare cotă standard de TVA și anume 27% este în Ungaria, iar cea mai mică de 15% se aplică în Luxemburg. Pentru comparație, în Republica Moldova cota standard este în mărime de

20%, fiind aplicate și cote reduse de 8%.⁵⁴ Sintetizând, putem spune că în țara noastră sunt stabilite cote medii la TVA, comparativ cu cele din țările membre ale Uniunii Europene. Totodată experiența țărilor Europene arată în Republica Moldova taxa pe valoarea adăugată în domeniul alimentației publice fiind de 20%, este mult mai mare decât în majoritatea țărilor.

În opinia mai multor specialiști din ramură, cota TVA în domeniul alimentației publice necesită o reducere până la 8%. Astfel, o reducere a cotei TVA în domeniul alimentației publice va aduce doar beneficii și va stimula creșterea și dezvoltarea altor ramuri înrudite, care, la rândul lor, contribuie la crearea și menținerea locurilor de muncă și creșterea economică, de care are nevoie Republica Moldova.

Așa cum s-a menționat anterior, Republica Moldova percepe TVA de 20% la alimente, cu excepția pâinii și produselor de panificație, laptelui și produselor lactate, zahărului din sfeclă de zahăr, producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală și producției din zootehnie în formă naturală, masei vie și sacrificate, care sunt impozitate cu 8 la sută. Este de menționat că, mai bine de jumătate din statele membre practică sistemul diferențiat al TVA. De exemplu, în Spania și Italia cota TVA de 4% se aplică pentru alimente și de 21% pentru restul produselor, situație similară fiind și în Franța sau Germania. Important de accentuat că unele state nu impozitează alimentele, de exemplu, în Marea Britanie, Irlanda și Malta TVA-ul la alimente este zero. Totodată analiza informației cu referire la aplicarea mărimii taxei specifică că, cotele TVA la produsele alimentare din unele țări membre a Uniunii Europene constituie: Belgia - 12%, Spania - 10%, Franța - 7%, Croația - 10%, Irlanda - 9%, Italia - 10%, Cipru - 8%, Luxemburg - 3%, Olanda - 10%, Polonia - 8%, Slovacia - 9,5%, Finlanda - 14%, Suedia - 12%.

Punctul crucial în condițiile trecerii la economia de piață a fost renunțarea la impozitul pe circulația mărfurilor și introducerea unui impozit care să perfecționeze sistemul fiscal și să corespundă noilor condiții și cerințelor standardelor europene. Taxa pe valoarea adăugată se aplica pe întreg circuitul economic, de la producător până la utilizatorul final al produselor și serviciilor. Conceperea și funcționalitatea ei în economie a avut în vedere și posibilitatea limitării evaziunii fiscale, în sensul că neplata ei în fazele anterioare, duce la sporirea taxei în fazele ulterioare ale circuitului economic, determinând entitățile să verifice dacă furnizorul bunurilor cumpărate a calculat corect partea taxei pe valoarea adăugată ce îi revenea.

Actualmente în prim plan apare necesitatea armonizării contabilității și impozitării în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, o atenție deosebită fiind acordată obiectivelor politicii fiscale, pe termen mediu 2015 – 2017. În raport cu taxa pe valoarea adăugată aceste obiective se referă la:

- ↳ *introducerea taxării inverse în unele sectoare ale economiei naționale;*
- ↳ *revederea sistemului de impozitare a autoturismelor prin aplicarea TVA;*
- ↳ *reexaminarea sistemului de impozitare a livrărilor efectuate de societățile civile;*
- ↳ *examinarea introducerii conceptului de antrepozit TVA.*

În acest context se prevede armonizarea, în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere, cadrului legal privind taxa pe valoarea adăugată cu actele legislative ale Uniunii Europene, și anume:

↳ Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată:

- ❖ *locul operațiunilor taxabile (titlul V, art. 31-31);*
- ❖ *locul operațiunilor taxabile (titlul V, art. 36 alin. (1), art. 38,39,43-49,53-56 și 58-61);*
- ❖ *faptul generator și exigibilitatea TVA (titlul VI, art.62-66, 70 și 71);*
- ❖ *baza de impozitare (titlul VII, art. 72-82 și 85-92);*
- ❖ *deducerilor (titlul X, art. 167-169 și 173-192);*
- ❖ *dispoziții diverse (titlul XIV, art. 401).*

⁵⁴ Codul Fiscal al Republicii Moldova, Titlul III, art. 96.

↳ Directiva 2007/74/CE a Consiliului din 20 decembrie 2007 privind scutirea de taxa pe valoare adăugată și de accize pentru bunurile importate de către persoanele care călătoresc din țări terțe;

↳ Sisteme de restituire a taxei pe valoarea adăugată persoanelor impozabile care nu sunt stabilite pe teritoriul Comunității Europene (86/560/CEE).

Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată are ca obiectiv crearea unei piețe interne din care să fie eliminați factorii care ar denatura concurența la nivel național și comunitar. În acest fel se oferă un anumit grad de flexibilitate țărilor membre, care se manifestă prin menținerea dreptului de decizie asupra unor aspecte ce țin de funcționare a TVA (*cote TVA, restricții privind dreptul de deducere a TVA*). În scopul de a simplifica și îmbunătăți mecanismul de înregistrare și control al TVA-ului la nivelul UE, Directiva 2006/112/CE a fost modificată prin Directiva 2010/88/CE. Prin introducerea acestor noi directive s-a intenționat să se reducă timpul care se scurge între momentul în care are loc tranzacția și momentul intracomunitar atunci când sunt puse la dispoziția celor interesați de informații. În acest fel, operațiunile de TVA sunt facilitate și riscurile care pot apărea din aceste tranzacții sunt mai bine gestionate. Aceasta prevede, de asemenea, o capacitate sporită de gestionare a informațiilor de către administrațiile fiscale, care să favorizeze mecanismul de cooperare între statele UE.

Prin semnarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană Republica Moldova și-a asumat angajamentul armonizării treptate a legislației naționale din domeniul impozitelor și taxelor indirecte la cele aplicate la nivel european. În acest context, este necesară transpunerea directivelor și regulamentelor Uniunii Europene în legislația Republicii Moldova și potrivit prevederilor Planului Național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, autoritățile, care vor asigura elaborarea modificărilor la cadrul fiscal sunt Ministerul finanțelor și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. Cadrul legislativ actual în planul cotelor taxei pe valoarea adăugată și procedurii de aplicare a acestora, bazat pe modificările și completările efectuate în Codul fiscal, conține un șir de controverse, momente ce necesită a fi examinate la etapa armonizării.

Un alt moment important se referă la faptul că, pe parcursul procesului de armonizare a legislației fiscale, autoritățile responsabile din Republica Moldova au obligația consultării periodice a mediului de afaceri la acest compartiment, de a ține cont de propunerile înaintate de aceștia, precum și de a oferi o perioadă de timp rezonabilă între publicarea dispozițiilor noi sau modificate și intrarea lor în vigoare.

În ceea ce privește calendarul de armonizare, informații prezentate în tabelul 2, este de menționat că procesul de armonizare a sistemului TVA, va fi realizat pe parcursul a 10 ani, de la intrarea în vigoare a Acordului de Asociere.

Este evident că armonizarea legislației Republicii Moldova aferentă taxei pe valoarea adăugată la cerințele Uniunii Europene, modul de funcționare și aplicare a acesteia în viitor se va desfășura sub controlul Comisiei Europene. În acest sens în stabilirea compatibilității legislației fiscale naționale privind TVA, cu legislația Uniunii Europene, rolul principal îi revine Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Reușita reformării contabilității și fiscalității, inclusiv și aplicării TVA, în conformitate cu stipulările Acordului de Asociere, în mare măsură depinde și de schimbările promovate și în interiorul Uniunii Europene pe compartimentele menționate. Sistemul comun privind taxa pe valoarea adăugată are un rol important în cadrul pieței unice europene. Acesta a mobilizat, în 2014, aproximativ o mie de miliarde de euro, circa 7% din produsul intern brut al Uniunii Europene. Impozitul pe consum, una dintre formele de impozitare cele mai favorabile creșterii economice și una dintre resursele proprii ale UE se bazează, de asemenea, pe TVA.

Tabelul 2. Armonizarea sistemului TVA din Republica Moldova cu sistemul similar din Uniunea Europeană

Durata ani	Componentele sistemului TVA supuse armonizării
0	Baza de impozitare; Fapt generator și exigibilitatea TVA; Locul livrării de bunuri, cu și fără transport.
3	Locul operațiunilor taxabile; Deduceri.
5	Obiect impozabil, Persoane impozabile; Operațiuni taxabile, Cote aplicabile, Scutiri și Deduceri; Obligațiile persoanelor.
10	Scutiri privind bunurile și serviciile în zonele libere.

Sursa: Anexa VI la capitolul 8 (Fiscalitate) din titlul IV al Acordului de Asociere între UE și RM

Mecanismul de perfecționare a TVA la nivelul Uniunii Europene

Este important de menționat faptul că, problema TVA în Uniunea Europeană este în permanente discuții. Așa, pe parcursul anilor s-a reușit armonizarea bazei de impozitare pentru TVA, dar nu a fost posibilă armonizarea cotelor TVA, existând doar obligația utilizării unor cote care să nu fie mai mici de 15%, dar să nu depășească această limită cu 10 puncte procentuale. De asemenea UE considera că armonizarea TVA trebuie să ducă în final la trecerea de la principiul destinației la cel al originii. Prin ultima schimbare se urmărea scopul simplificării administrării TVA. La 1 decembrie 2010, Comisia Europeană a adoptat **Cartea verde privind viitorul TVA. Spre un sistem mai simplu, mai solid și mai eficient.**

Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și grupul pentru politică fiscală format din reprezentanții miniștrilor de finanțe au salutat Cartea verde și au confirmat necesitatea de a reforma sistemul TVA din Uniunea Europeană, respectiv Comisia Europeană a prezentat în aprilie 2016, un plan de acțiune pentru reformarea sistemului în cauză. Pierre Moscovici, comisarul pentru afaceri economice și financiare, impozitare și vămi, a declarat că "TVA-ul reprezintă o sursă majoră de venituri fiscale pentru statele membre ale UE. Cu toate acestea, ne confruntăm cu un decalaj fiscal deconcertant: veniturile din TVA încasate efectiv sunt cu 170 de miliarde de euro mai reduse decât cele preconizate, ceea ce reprezintă o risipă enormă de bani care ar putea fi investiți în creșterea economică și în crearea de locuri de muncă. E timpul să recuperăm acești bani. Am dori, de asemenea, să acordăm statelor membre mai multă autonomie în ceea ce privește definirea cotelor lor reduse de TVA. Planul nostru de acțiune va oferi răspunsuri la toate aceste preocupări"⁵⁵, plan care are în vedere, printre altele:

- *elaborarea unor principii-cheie pentru un viitor sistem european unic de TVA;*
- *măsuri pe termen scurt vizând combaterea fraudei în domeniu;*
- *actualizarea cadrului privind cotele de TVA și definirea de opțiuni care să permită un grad mai mare de flexibilitate statelor membre în stabilirea acestora;*
- *planuri de simplificare a normelor în materie de TVA pentru comerțul electronic și pentru IMM-uri.*

În cele din urmă, Comisia Europeană a ajuns la concluzia că vechea problemă a trecerii la un sistem TVA bazat pe impozitare la locul de origine nu este relevant. Prin urmare, TVA va continua să fie colectat în țara de destinație, iar Comisia va depune eforturi pentru crearea în Uniunea Europeană a unui sistem TVA modern bazat pe principiul destinație.

Potrivit executivului comunitar, sistemul actual de TVA pentru comerțul transfrontalier, care a intrat în vigoare în 1993, a fost conceput ca un sistem de tranziție și este vulnerabil la fraudă. Prin urmare, Comisia intenționează să prezinte, în 2017, o propunere de instituire a unor norme definitive privind un spațiu unic european pentru TVA. În temeiul noilor norme, tranzacțiile transfrontaliere ar continua să fie impozitate, ca și în prezent, la cotele stabilite de

⁵⁵ Comunicat de presă, 2016. Planul de acțiune privind TVA : Comisia prezintă măsuri vizând modernizarea TVA în UE.

statul membru de destinație, dar modul de încasare a impozitelor ar evolua progresiv către un sistem mai puțin vulnerabil la fraudă.

În raport cu cele menționate, estimările arată că viitorul sistem de TVA ar putea reduce fraudă transfrontalieră cu aproximativ 40 de miliarde euro (adică cu 80%) pe an. În acest context în cursul anului 2016, Comisia va propune măsuri de consolidare a instrumentelor utilizate în prezent de statele membre pentru a face schimb de informații privind fraudă în domeniul taxei pe valoarea adăugată, mecanismele de fraudă, precum și bunele practici în domeniu.

O atenție deosebită Comisia intenționează să acorde modernizării cadrului privind cotele de TVA reduse sau egale cu zero și să ofere statelor membre mai multă flexibilitate în viitor. În acest context Comisia propune două opțiuni: prima ar fi menținerea cotei standard minime de 15% și revizuirea periodică a listei de bunuri și servicii care pot beneficia de cote reduse, pe baza informațiilor transmise de statele membre. Cea de a doua opțiune ar fi desființarea listei de bunuri și servicii care pot beneficia de cote reduse. Trebuie să luăm în considerare că în acest caz, ar fi necesare însă garanții pentru prevenirea fraudei și pentru evitarea concurenței fiscale neloiale în cadrul pieței unice, iar costurile de asigurare a conformității suportate de entități ar putea să crească.

Cu siguranță, Comisia va solicita Parlamentului European și Consiliului, cu sprijinul Comitetului Economic și Social European, să furnizeze orientări politice clare cu privire la opțiunile prezentate în acest plan de acțiune și să confirme sprijinul acordat reformelor stabilite în comunicare.

Concluzii. Taxa pe valoarea adăugată reprezintă impozitul indirect principal generat de tranzacțiile comerciale de bunuri și servicii, precum și resursă importantă în bugetele statelor membre ale Uniunii Europene. Actualmente, odată cu schimbarea mediului economic, funcționarea sistemului TVA necesită acțiuni de îmbunătățire continuă, care vor contribui la creșterea apropierii între sistemele fiscale ale statelor membre ale Uniunii Europene. În acest scop, se depun eforturi semnificative de armonizare fiscală, pentru a elimina taxa de bariere, asigurând liberalizarea schimburilor, fără a provoca o denaturare a transferurilor de venit între UE și riscul fraudelor fiscale. În același timp, este dificil să se găsească, de către autoritățile financiare, un punct de echilibru între reducerea costurilor administrative și asigurarea unei creșteri cantitative și calitative de informații privind taxa pe valoarea adăugată. Din aceste considerente este necesară consolidarea cooperării dintre UE, în vederea creșterii capacității de gestionare a informațiilor, care va ajuta la prevenirea și reducerea fraudelor fiscale.

Referințe bibliografice:

Acord de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte. Publicat : 18.07.2014 în Monitorul Oficial al RM Nr. 185-199 at. Nr : 442, Jurnalul Oficial al UE L 260/4, 30.8.2014, p. 35-40.

Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997// Monitorul Oficial nr. din 24.04.1997, cu modificările și completările ulterioare. Titlul III Taxa pe valoarea adăugată.

Boțan, Igor Prevederile Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană: Ghid / Igor Boțan; Asoc. pentru Democrație Participativă (ADEPT). – Chișinău: Arc, 2014 (Tipogr. „Bons Offices“). pp. 41-42.

Comunicat Comunicat de presă, 2016. Planul de acțiune privind TVA : Comisia prezintă măsuri vizând modernizarea TVA în UE, accesat la 28.10.16 pe http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1022_ro.htm.